Dosar nr. 5r-3522/2024
4-24103712-12-5r-16092024

D E C I Z I E
în numele Legii

7 martie 2025 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Baltag
Verginia
Grefier Mihai Serghei
În absența:
Agentului constatator Ciobanu Ion
Contravenientului Ursu Sergiu

examinând în ședință de judecată publică, în sediul instanței, în limba română, în lipsa părților, contestația înaintată de Ursu Sergiu împotriva deciziei de sancționare pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 240 alin.(1) din Codul contravențional seria/nr. DCA01 489417 din 23 august 2024 emisă de agentul constatator Ciobanu Ion,

a c o n s t a t a t:

Prin Decizia seria/nr. DCA01 489417 din 23 august 2024 emisă de agentul constatator Ciobanu Ion, în baza constatărilor personale, Ursu Sergiu a fost supus răspunderii contravenționale în baza art. 240 alin.(1) din Codul contravențional pentru aceea că, la data de 23 august 2024, ora. 17:10 min în mun. Chișinău, pe str. Ion Creangă nr. 66, aflându-se la volanul mijlocului de transport de model *****cu nr/î *****nu a respectat indicatoarele de semnalizare rutieră și de acordare a priorității, ignorând prevederile pct. 5.42 din regulamentul circulației rutiere. Fapta lui Ursu Sergiu a fost calificată de către agentul constatator potrivit art. 240 alin.(1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea principală sub formă de amendă de 5 unități convenționale , ce constituie 500 de lei și sancțiunea complementară de 2 puncte de penalizare.

În dezacord cu decizia de sancționare la data de 5 septembrie 2024 Ursu Sergiu a înaintat o contestație prin care solicit anularea deciziei din 23 august 2024 cu încetarea procesului contravențional în privința sa. În drept își întemeiază contestația conform prevederilor art. 7, art. 375, art. 384, art. 425, 440-443, art. 448, art. 458 și art. 461 din Codul contravențional.

În ședință de judecată, contravenientul Ursu Sergiu nu s-a prezentat, totodată prin cererea din 4 decembrie 2024 a solicitat examinarea cauzei contravenționale în absența sa, cu remiterea actului judecătoresc.

Agentul constatator Ciobanu Ion fiind citat legal nu s-a prezentat, la fel prin cererea din 22 ianuarie 2025 a solicitat examinarea cauzei în absență, indicând că se află în imposibilitatea de a se prezenta.

Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) din Codul contravențional, *”citarea este o*

acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. (...) Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei."

Instanța conducându-se de prevederile art. 455 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, a purces la examinarea cauzei în absenţa acestora, or, instanţa a înştiinţat prin citaţie participanții la proces despre locul, data şi ora şedinţei de judecată și dispune de dovada corespunzătoare. Mai mult participanții procesului au solicitat examinarea cauzei în absență, acțiune permisă de normele procesuale.

Studiind materialele cauzei contravenționale, examinând probele administrate, instanța de judecată consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, reieșind din următoarele considerente:

Conform art. 451^3 alin. (1) Cod Contravențional, *"deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale."*

Instanța de judecată constată faptul că, Ursu Sergiu persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, a depus recursul în termen de 15 zile de la data aplicării sancțiunii., fiind înregistrat la data de 5 septembrie 2024 cu nr. 7851 la INSP.

Articolul 7 din Codul contravențional statuează că *"persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod."*

Potrivit art. 8 alin. (2) Cod Contravențional *"este supusă răspunderii contravenţională numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională."*

Conform art. 440 alin. (1) Cod Contravențional *"constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare."*

Așadar, în ședința de judecată s-a stabilit că prin Decizia seria/nr. DCA01 489417 din 23 august 2024 emisă de agentul constatator Ciobanu Ion, în baza constatărilor personale, Ursu Sergiu a fost tras la răspundere contravențională în baza art. 240 alin. (1) din Cod contravențional, fiindu-i stabilită o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 5 unități convenționale și 2 puncte de penalizare, pentru faptul că,

de 23 august 2024, ora. 17:10 min în mun. Chișinău, pe str. Ion Creangă nr. 66, aflându-se la volanul mijlocului de transport de model *****cu nr/î *****nu a respectat indicatoarele de semnalizare rutieră și de acordare a priorității, ignorând prevederile pct. 5.42 din regulamentul circulației rutiere.

Având în vedere că la materiale cauzei nu este vreun proces-verbal cu privire la contravenției, se înțelege că agentul constatator a procedat în corespundere cu procedura simplificată de constatare şi examinare a contravenției, și anume, în condițiile Capitolului VI1, art. art. 451^1-451^4 Cod Contravențional. Respectiv conform acesteia şi se va examina contestația/recursul lui Ursu Sergiu, adică de către o instanță de recurs potrivit art. 451^4 Cod Contravențional.

La acest aspect instanța remarcă că, deși Ursu Sergiu a sesizat instanța prin contestație, indicând normele de drept pe care își întemeiază poziția, instanța consideră că nu este ținută de titlul acestei sesizări, or, instanța deține competența deplină de a stabili procedura de examinare, precum și de a examina legalitatea deciziei agentului constatator prin prisma temeiurilor legale, însă fără a-și depăși limitele atribuțiilor prevăzute de normele contravenționale.

În conformitate cu art. 451^1 alin. (1) și (3) Cod Contravențional *”În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiţii: a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvîrşirea contravenţiei; c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator; d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439^7. În cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întîi.”*

Așadar, examinarea pretinsei fapte imputate lui Ursu Sergiu a avut loc în procedură simplificată, în baza constatărilor personale ale agentului constatator, considerent din care aceasta urmează a fi examinată de către instanță în ordine de recurs, atât prin prisma condițiilor de formă, respectarea procedurii cât și a fondului cauzei.

Conform art. 451^3 alin. (3) Cod Contravențional, *”deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri: a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială; b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii întâi; c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decît cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi; d) în decizia agentului constatator nu au fost consemnate menţiunile de la art. 451^2 alin. (1). Dispoziţiile art. 445 se aplică în mod corespunzător.”*

Drept urmare, a examinării procedurii de constatare efectuate de agentul constatator și conținutului deciziei emise în baza constatărilor personale, instanța constată cu titlul preliminar că agentul constatator nu a indicat în decizie datele sale de identificare, funcția pe care o deține sau numărul unui act prin care i se poate stabili identitatea.

Corespunzător instanța nu identifică datele stipulate la art. 451[2] alin.(1) lit. b) Cod contravențional. La acest aspect, instanța nedeținând aceste date, nu poate stabili inclusiv respectarea normelor privind competența materială.

În conformitate cu art. 400 din Codul contravențional *"Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului.* ***Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.*** *"*

Aceasta normă din Codul contravențional, urmează a fi aplicată în coroborare cu prevederile Ordinului nr. 195 din 17 aprilie 2020 (modificat prin Ordinul nr. 172 din 23 aprilie 2021), cu privire la stabilirea competențelor în domeniul constatării/examinării contravențiilor atribuite agenților constatatori din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Corespunzător indicarea doar a autorității din care face parte, nu și a funcției exercitate de către Ciobanu Ion, care să corespundă nomenclatorului, nu face posibilă stabilirea competenței acestuia la constatarea și examinarea cauzei contravenționale. În același context, este de menționat că, gradele speciale aferente corpului de ofițeri (inspector, inspector superior etc.) potrivit Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 nu echivalează cu funcția deținută și atribuțiile conform fișei postului, precum și nu constituie reper de a stabilit dacă funcția inspectorului se regăsește în ordinul ministrului, astfel cum este prevăzut de teza a II-a din alin.(2) al art. 400 Cod contravențional.

La fel instanța atestă că în decizie nu este semnătura lui Ursu Sergiu cu privire la faptul că recunoaște vina în contravenția imputată (pct.9 din decizie), circumstanță care denotă faptul că în definitiv acesta nu a acceptat constatările agentului constatator şi n-a recunoscut săvârșirea contravenției reproșate. Același fapt este demonstrat și prin înaintarea contestației. Mai mult potrivit art. 451[2] Cod contravențional la materialele acestuia nu este anexată o declarație a contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului

În definitiv și pentru clarificare, instanța reiterează de către agentul constatator la întocmirea deciziei în baza constatărilor personale nu au fost respectate dispozițiile art. 451[1] alin.(1) lit. b) din Codul contravențional, or Ursu Sergiu nu a acceptat constatările agentului și nu a recunoscut vina în fapta incriminată. Nu au fost respectat prevederile art. 451[2] alin.(1) lit. b) și g) Cod contravențional, or această decizie nu conține date despre calitatea agentului constatator, fiind imposibilă determinarea competenței materiale a acestuia și nu conține declarația contravenientului prin care acceptă constatările agentului și fapta săvârșită.

Din analiza celor reliefate mai sus rezultă că, la o stare de fapt relativ concretă cu care a fost sesizată, instanţa de judecată nu poate ajunge decât pe cale de interpretare, iar o eventuală conduită a instanţei în acest sens ar fi contrară prevederilor art. 5 alin. (2) Cod contravenţional şi ar duce la depăşirea funcţiei judiciare cu care a fost investită, totodată, ar încălca flagrant dreptul la apărare al lui Ursu Sergiu.

În această ordine de idei deși potrivit prevederilor Codului contravențional, instanța poate reexamina cauza în ordinea procedurii de recurs, cu stabilirea sancțiunii, dar fără a înrăutăți situația persoanei, la caz încălcările și omisiunile admise de către agentul constatator nu admit reexaminarea cauzei de către instanță și atrag nulitatea absolută a deciziei de sancţionare a lui Ursu Sergiu şi în consecință cu încetarea procesului contravenţional pe acest motiv.

Reieşind din circumstanţele cauzei, instanţa ajunge la concluzia de a admite ca depusă în termen și fiind întemeiată contestația depusă de Ursu Sergiu împotriva deciziei seria/nr. DCA01 489417 din 23 august 2024 emisă de agentul constatator Ciobanu Ion cu privire la sancționarea lui Ursu Sergiu în baza art 240 alin. (1) din Codul Contravențional. În același context, conform art. 451^3 alin.(3), raportat la art. 451^2 alin(1) și 461 alin. (1) Cod contravenţional instanţa de judecată urmează să înceteze procesul contravenţional.

În lumina Convenției Europene a Drepturilor Omului, contravențiile pot intra în sfera de acțiune a materiei penale. Astfel, în domeniul contravențional, s-au consacrat garanții procedurale similare celor din procesul penal, inclusiv prezumția de nevinovăție prevăzută de articolul 6 § 2 din Convenție.

În acest context, instanța subliniază că noțiunea de "acuzare" trebuie interpretată în conformitate cu prevederile Convenției, fiind definită ca o "notificare oficială, făcută de o autoritate competentă, privind suspiciunea referitoare la săvârșirea unei infracțiuni", definiție care depinde de posibilele "repercusiuni importante asupra situației [suspectului]" *(a se vedea, de exemplu, deciziile în cauzele Deweer împotriva Belgiei, paragrafele 42 și 46, și Eckle împotriva Germaniei, paragraful 73).*

Este recunoscut faptul că în procedurile penale, informațiile precise și complete referitoare la acuzațiile aduse unui inculpat și, implicit, la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea echității procedurii *(Pélissier și Sassi împotriva Franței (MC), paragraful 52; Sejdovic împotriva Italiei (MC), paragraful 90).*

În acest sens, domeniul de aplicare al articolului 6 § 3 litera a) trebuie interpretat în concordanță cu dreptul general la un proces echitabil garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, inclusiv dreptul acuzatului de a fi informat cu privire la natura și temeiul acuzației, în vederea pregătirii apărării sale *(Pélissier și Sassi împotriva Franței (MC), paragraful 54; Dallos împotriva Ungariei, paragraful 47)*. Prin urmare, instanța concluzionează că articolul 6 § 3 litera a) din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat nu doar cu privire la "natura" acuzației, adică încadrarea juridică a faptelor, ci și cu privire la "temeiul" acuzației, respectiv la faptele materiale ce stau la baza acesteia *(Mattoccia împotriva Italiei, paragraful 59; Penev împotriva Bulgariei, paragrafele 33 și 42).*

Astfel, având în vedere că decizia emisă în baza constatărilor personale a agentului constatator reprezintă o acuzație penală, instanța subliniază că în lipsa caracterului legal al acestuia, nu poate continua examinarea circumstanțelor faptice în fond.

În baza celor expuse, conducându-se de art. art. art. 445, 451^1-451^5, 452, 461 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Ursu Sergiu împotriva Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 489417 din 23 august 2024.

Se declară nulă Decizia seria/nr. seria/nr. DCA01 489417 din 23 august 2024 emisă de agentul constatator Ciobanu Ion cu privire la sancționarea lui Ursu Sergiu în baza art. 240 alin. (1) din Codul Contravențional. Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Ursu Sergiu.

Decizia este irevocabilă.

Președintele şedinţei,
Judecătorul **Baltag**
Verginia